

Foretaksnavn: LFI, Uni Research Miljø

Navn: Sven-Erik Gabrielsen

Mottaker: Miljødirektoratet

SØKNAD

REFERANSENR.: 16S1F6A5

Reetablering av laks i Songdalselva

Nærmere beskrivelse av tiltaket:

Redusert forsuring har medført at laksen har begynt å rekolonisere enkelte vassdrag hvor den opprinnelige laksestammen er gått tapt grunnet forsuring. Eksempler på slike vassdrag er Matreelva, Haugdalselva og Modalselva i Hordaland og Songdalselva i Vest-Agder.

Songdalselva har lenge stått oppført på prioritert liste over nye nasjonale kalkingsprosjekt. Bakgrunnen for dette er at elva har et bra potensial for lakseproduksjon og at vassdraget er vurdert til å være lett å kalke. Ved hjelp av kalking kan en få reetablert en ny laksebestand i elva. På den annen side vil undersøkelser av laksebestanden uten at Songdalselva kalkes, gi en unik mulighet til å følge en naturlig reetablering av laks i Sør-Norge. I tillegg ligger det godt til rette for å vurdere hvordan ungfiskbestanden påvirkes av ulike typer episoder med mer ustabil og dårligere vannkjemi. Dette er nå blitt mer aktuelt, siden det fra og med september 2008 er etablert en vannkjemisk overvåking av vassdraget.

Uni Miljø LFI har fulgt utviklingen i Songdalselva gjennom undersøkelser utført i 1998, 2005, 2008-2010 og i 2012. Prosjektet har fokusert på bestandene av sjøaure og laks, og analyser av bunndyrsamfunnet. Resultatene fra det elektriske fiske og gytefisktellningene viser at laksen er i ferd med å rekolonisere vassdraget. Fra å være nesten fraværende i 1998, ble det funnet ungfisk av laks på hele den lakseførende strekningen i 2005 og i 2008-2010 og i 2012. Samtidig viser undersøkelsene at tettheten av ungfisk av sjøaure går ned. For å styrke sjøaurebestanden er det viktig at sidebekkene er funksjonelle som leveområder både med tanke på vannkvalitet og fysiske forhold. Undersøkelser av ungfiskbestanden bør derfor gjennomføres høsten 2016 og vi søker derfor om midler til dette i år.

Undersøkelser av bunndyrsamfunnet

Det eneste vassdraget der naturlig gjenhenting kan bli undersøkt på Sørlandet er et vassdrag ved Farsund i forbindelse med overvåkingen av sur nedbør. Dette vassdraget er imidlertid et lite system med små bekker, og ikke et lakseførende vassdrag. Andre vassdrag i Norge der naturlig gjenhenting kan bli undersøkt ligger alle på Vestlandet (ukalkede lokaliteter i Vikedal i Rogaland, Vosso i Hordaland og Nausta og Gaular i Sogn og Fjordane). Songdalselva gir oss dermed en god mulighet til å undersøke en naturlig gjenhenting i et elvesystem av noe størrelse i en av de sterkest belastede delene av Norge.

Utviklingen i Songdalselva vil bli en god referanse for utviklingen i de kalkede vassdragene på Sørlandet, spesielt siden vi her kan følge lakseførende strekning også. Overvåkingen vil kunne gi informasjon om styrken og effekten av eventuelle sjøsaltepisoder, og gi et viktig bidrag til å forklare utviklingen i kalkede elver.

Songdalselva har mange bekker på lakseførende strekning; bekk v/ Kjøndalen, fra Tjomsevatnet,

Kleppeland, Nodeland, Udalen, Dalebekken, for å nevne noen. Så langt vi vet, er ikke bekkene kartlagt med hensyn på produksjonsareal (vandringshinder, lengde og bredde), egnethet for fisk (gytemuligheter, oppvekstforhold for ungfisk) og om forekomst av laks eller aure. En enkel kartlegging av de potensielt viktigste bekkene (største), vil være svært viktig tilleggsinformasjon om produksjonsforholdene i Songdalselva, og da kanskje spesielt for sjøaure. Ved undersøkelsene høsten 2009, gjorde vi en kort stopp i Rosselandsbekken og fant bl.a. en kulvert som kan påvirke vandringsmulighetene og dermed produksjonen av både aure og laks. Med nevnte kartlegging og et enkelt elektrisk fiske, vil vi framskaffe et grunnlag for å vurdere om det bør iverksettes tiltak for å bedre forholdene for fisk i den enkelte bekk.

Tiltakskarakter: Regional/fylke

Søkerkategori: Forskningsinstitusjon

Tiltakstype: Utredninger og andre tjenestekjøp

I hvilket fylke skal tiltaket gjennomføres?

Gjennomføring av tiltak/prosjekt

Varighet: 01.06.2016 - 02.06.2017

Prosjektleder / kontaktperson

Navn: Sven-Erik Gabrielsen

Budsjett

Kostnader	Beløp	Beløp 2 år
Lønn (egen)	350 000	182 500
Lønn (leid)	0	0
Transport (kjøring)	15 150	0
Diverse utgifter	29 560	0
Annet - spesifiser	0	0
Spesifiser	0	0
Spesifiser	0	0
Spesifiser	0	0
Sum kostnader	394 710	182 500

Finansiering	Beløp
Samlet kostnad	577 210
- Dugnadsinnsats	0
- Andre offentlige tilskudd	0
- Annen finansiering	0

- Egne midler	0
Omsøkt tilskudd	577 210

Kan tiltaket/deler av tiltaket gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt? Ja
På hvilken måte?

Kartleggingen av bekker kan utgå, dvs. 93 000 reduksjon av samlet kostnad.

Minste tilskuddssum for gjennomføring: 0

Eventuelle merknader:

Ikke utfyllt

Vedlegg

 Songdalselva LFI rappor nr 211 redusert.pdf (Utvidet rapport)

Merknad:

Ingen merknad

[sign] Sven-Erik Gabrielsen for LFI, Uni Research Miljø

Leveret 14.01.2016